

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN
VOOR
STAD GRONINGEN

DAGBLAD
DE
EN OMMELANDEN.

NOTIFICATIE.

De GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE GRONINGEN brengen hijsse ter kennis van de belanghebbenden, dat, de nieuw aangelegde GRINDWEG, tusschen *Scheemda* en *Winschoten*, voor de Publieke Passage GEOPEND en de TOEGANGEN geplaatst zijnde, met de ONTVANGST der TOEGELDEN, op dien WEG, ten voordeele dezer Provincie, gevestigd bij Koninklijk besluit van den 30 November 1839, no. 119, in gevolge door Zijne Majesteit goedgekeurd tarief, zal worden AANGEVANGEN op Vrijdag, den 10 dezer maand.

Aldus gedaan in de vergadering van GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE GRONINGEN, op Dingsdag, den 7 April 1840.

RENGERS.

Ter ordonantie van Dezelve: H. A. SPANNA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen presenteren hijsse ter kennis, met gelidene bijtellen, voor de jaren 1840 en 1841 te verpachten: de *WISCHERIJ* in de STADS GRACHT, zijnde het gedeelte gelegen tusschen de zuidzijde van des Beer bij het Boterdiep, tot aan de noordszijde van des Beer bij het Damsterdiep. Waarvan de Voorwaarden op de Stads Secretaris ten lezing liggen en de bijtellen, vóór of op den 14 dezer, aldaar moeten worden bezorgd.

GRONINGEN den 9 April 1840.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PATENTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen roepen bij deze op de PATENTPLIGTIGEN, welke zich in het 2de Kwartaal van het dienstjaar 1838, alsmede diegenen, welke als MEDETEEKENENDE DEELGENOOTEN van een PATENT moeten zijn voorzien, ter bekoming van Patent hebben aangegeven, om hunne Patenten of Afschriften van dezelve, van Maandag, den 20sten, tot en met Zaterdag, den 25 April 1840, telkens des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur, met opgave van de verpondingsletter en het nummer, in persoon te komen afhalen.

Zijnde, na verloop van laatstgenoemden dag, al de onafgehaalde Patenten of Afschriften van dezelve worden gesteld in handen van de Deurwaarders der Directe Belastingen, ten einde door hen, in gevolge art. 2 van Zr. Ms. besluit van den 17 December 1820, aan de huizen der belanghebbenden te worden bezorgd, onder genot van 10 centen.

Terwijl aan dezelven tevens voor ieder Afschrift van een medeteekenenden Deelgenoot, wegens zegelgeld, zal moeten worden betaald 21 centen.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 13 April 1840.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

OOSTINDIE.

BATAVIA den 4 December.

Naar luid van berichten uit Pontianak, heeft tusschen de Daijaksche zeerovers en eenen inlandschen gregverder een scherp gevecht plaats gehad, waarin echter laatstgenoemde, doordien hij zonder hulp van het Nederlandsche gezag met eigene middelen de kapers wilde bestrijden, het onderspit delfde; van zijnen kant bleef 37 van dien der Dajaksche zeeovers. Toen naderhand een ontzagwekkende scheepsmagt verscheen, waren de roovers nergens te vinden.

ITALIE.

ROME den 28 Maart.

Den 25 dezer hadden wij alhier veel sneeuw, welke aanleiding tot wanorde gaf. Het volk vermaakte zich op de markten en in de straten, om elkander met sneeuwballen te werpen. Van kortswij werd het ernst: men werd op elkander verstoord, geraakte handgemeen en, in plaats van met sneeuwballen, streed men met messen, waardoor eenige personen het leven verloren hebben. De politie nam den volgenden dag een scherpe verordening tegen het werpen met sneeuwballen en het maken van sneuwpoppen; intusschen was het corpus delicti nergens meer voorhanden (de sneeuw was gesmolten), en nu ontbrak het niet aan aardigheden tegen dit besluit.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN den 31 Maart.

De laatste zittingen van den Hongaarschen Landtag zijn niet onbelangrijk geweest. Een door de Regering ondersteld voorstel, om de orde van het genootschap *Jean* (de Jezuïeten) weder toe te laten, werd na eenige beraadslaging, waarbij ook de bisschoppen zich daartegen openlijk verklaarden, in beide Kamers met groote meerderheid van stemmen verworpen. De aartsbischop *Palatinus*, welke voorzat, verklaarde, dat aan dit aanzek dus geen gevolg zoude worden gegeven en men tot de orde van den dag zoude overgaan; hetwelk de algemeene goedkeuring wegdreef. Er werd daarna kennis gegeven, dat in Hongarijen zich de sekte der Unitarijten vertoonde; na een kort beraad, werd besloten, dat deze nieuwe godsdienst-sekte niet geduld zal worden.

FRANKFORT den 6 April.

Volgens berichten uit Zwitserland, van den 2dezer, duren de onlusten in Walliserland voort. De bewoners van Neder-Walliserland zijn den 28 Maart met gesluit te Sion aangekomen, om die stad tegen de aanvallen van de bewoners van Opper-Walliserland te verdedigen. De gemeente *Bramois*, bij Sion gelegen, was door de Opper-Walliserlanders bezet. De wegen beneden Sion wemelden van gewapende lieden; vele inwoners hebben Sion verlaten, uit vrees voor een belegering van hunne landgenooten uit hetzelfde kanton. De bisschop en zijn gevolg hebben de wijk naar *Katzen* genomen. De magt van Opper-Walliserland groeit dagelijks op den linker-oever der Rhône aan. Den 30 Maart heeft het Vorort aan de kantons Bern, Friburg, Waadtland en Genève order gezonden, om, als bondgenootschappelijke kantons, den burgeroorlog in Walliserland voor te komen. Deze kantons hebben troepen naar de grenzen gezonden, die onder bevel van den kolonel *Bontems* zijn gesteld. Men wil den vrede in dat kanton met geweld handhaven.

GROOTBRITANNJE.

LONDEN den 8 April.

De ontvangene brieven en dagbladen, ofschoon geen groot nieuws aanbrenge, zijn echter niet onbelangrijk. Van Calcutta schrijft men, dat de oorlogstoeberijden tegen China met allen ijver voortgezet worden. Tien regementen, elk van 1000 man, waaronder zes regementen inboorlingen, zullen er ingescheept worden, gedeeltelijk van Bengalen, gedeeltelijk van Madras en Ceylon en ook van Calcutta. De expeditie zal niet vóór de maand Mei in China kunnen zijn, en heeft meer ten oogmerk, om de Chinezen vrees aan te jagen en tot betaling van schadevergoeding voor het vernietigde opium te bewegen, dan wel om iets van het land te veroveren. De eerste bestemming is naar het eiland Formosa.

In het Lagerhuis zijn de debatten over de reeds bekende motie van sir *J. Graham*, de handelwijze der ministers ten aanzien van China betreffende, gisteren begonnen. De voorsteller ontwikkelde het belangrijke van het onderwerp, door hen te toonen, dat een zesde gedeelte der opbrengst van den Engelschen Staat van het behoud der vriendschappelijke betrekkingen met het Chinese Rijk afhing. Ook wilde hij niet, dat men zich zelven bedriegen zoude, door zich het Rijk als magteloos voor te stellen. Het bevatte toch driehonderd en vijftig miljoenen inwoners, door dezelfde wetten geregeerd, en aan wier hoofd één man stond, die oppermagtig over allen kon beschikken. Bovendien had het een jaarlijch, niet door schulden bezwaard inkomen van zestig miljoenen ponden sterling. Zoodanig volk tot den oorlog te dwingen achtte sir *J. Graham* hoogst onwettig.

Vervolgens trachtte hij te bewijzen, dat het tegenwoordig Kabinet aanleiding tot den twist gegeven had, door de raadgevingen van den hertog van *Wellington* en

anderen in den wind te slaan, die het onvoorzigtig achtten, dat de Engelsche suvereenheid zijn verblijf te Canton zoude houden, en dat hij onmiddellijk met den Onderkoning, en niet, zoo als de Oostindische compagnie vroeger deed, door tusschenkomst der hongkooplieden zoude onderhandelen. Voorts gispte hij het verloop van te geringe bescherming aan de handelschepen in de Chinesche wateren, het gevecht met de jonken, dat door kapitein *Elliot* den 3 November begonnen was, en zins bedreiging, om Chinesche havens in staat van blokkade te stellen.

De heer *Macaulay* heeft de handelwijze der ministers verdedigd, terwijl de heeren *Robert* en *Herbert* het voorstel van sir *J. Graham* hebben ondersteund. De handelingen zullen beden worden voortgezet.

Volgens berichten van Sydney, zouden twee Engelsche sendelingen, de heeren *Williams* en *Harriet*, door de bewoners van een der Zuidzee-eilanden, onwettig om het leven zijn gebracht.

FRANKRIJK.

PARIS den 8 April.

Voor de regtbank van koophandel alhier is dezer dagen behandeld een proces, wegens nadruk van Eau de Cologne-etiketten met de firma van *Johann Maria Farina*. Uit een uitvoerig bericht deswege in de *Gazette des Tribunaux* blijkt, dat de nadrukkers vervolgd werden door het huis *Johann Maria Farina*, tegenover de Altenmarkt te Keulen, hetwelk te Parijs een bijzonder etablissement heeft. De omstandigheden van het proces zijn deze: De parfumeur *Franc-Lajenne* had etiketten met de firma *Johann Maria Farina*, tegenover de Altenmarkt te Keulen, doen drukken, en de door hem verkocht wordende Eau de Cologne daarmee voorzien en verkocht. De heer *Farina* liet de etiketten bij *Franc-Lajenne*, bij den drukker *Smith* en den litograaf *Migeon* in beslag nemen, en dagvaarde hen ter bekoming van schadevergoeding voor de regtbank van koophandel. De litograaf betoogde, dat de zaak hem niet raakte, daar hij slechts op last van anderen behandeld had. Hij werd tot 6000 frs., *Franc-Lajenne* en *Smith* echter bij verstek ieder tot 10,000 frs. schadevergoeding verwezen.

Zoo men verzekert, is er besloten, dat de hertogen van *Orleans* en van *Aumale* tegen den 15 Mei te Parijs terug zouden zijn, en dat de expeditie, aan welke zij deel nemen, niet langer zoude duren, dan tien dagen. Dadelijk na hunne terugkomst zou de jonge graaf van *Parijs* eindelijk gedoopt worden, maar door welken bisschop zegt men nog niet.

Omtrent het verblijf en de inzichten van *Cabrera* is niets zekers bekend. De Constitutionelen verzekeren altijd, dat hij zich zeer ongesteld te *Mora del Ebro* blijft ophouden; — de Carlisten, dat hij in 't laatst van Maart 400 paarden naar *Bergo* in Katalonië heeft gebracht, en met een deel manschap van daar weder naar *Aragon* is vertrokken, ten einde in laatstgenoemde provincie den oorlog krachtadig voort te zetten.

Meer zeker is het, dat de bekende partijganger *Balmaceda* door de linie der Constitutionelen, aan de zijde van *Aragon*, is doorgebroken, en den omstreok van *Guadalajara* onveilig maakt. De kolonel *Lapetra*, welke de overeenkomst van *Bergara* (het vergelijk van *Maroto*) mede heeft ondertekend, is in handen der Carlisten gevallen, die hem dadelijk het hoofd hebben afgeslagen. Men wil, dat een ieder, welke deze overeenkomst heeft onderschreven, en dien de Carlisten kunnen meester worden, een gelijk lot beschoren is.

Een ander blad, een onzer nieuwbladen wil weten, dat het ministerie spoedig een nieuwe aanvraag om supplementaire kredieten, ten bedrage van 30 miljoenen, aan de Kamer zal doen. Volgens dat blad, zullen die kredieten zijn bestemd, 1) voor de in Afrika te ondernemen krijgsoperatiën; 2) voor de onkosten, welke de blokkade van *Buenos-Ayres* veroorzaakt, en 3) voor de voltooiing van verschillende groote wegen.

Een brief uit Napels meldt de stellige weigering der Napeische regering, om aan de door den Engelschen gezant nopens de zaak der zwavel ingebrachte eischn gehoor te geven. Deze zoude derhalve zijn paspoort gevraagd en aan den admiraal *Stopford* de instructiën van het Britsche kabinet gezonden hebben, houdende den last, om van het eskader, waarover hij in de Middell. Zee het bevel voert, eenige schepen af te zonderen, om langs de kusten van Sicilië te kruisen en zoodanige demonstratie te doen, als door de omstandigheden zal worden gevorderd.

Reeds meermalen zijn aan de Kamer der Afgevaardigden verzoekschriften ingediend, om de stoffelijke overblijfsels van *Napoleon*, die te St. Helena begraven zijn, naar de Fransche hoofdstad te doen overvoeren, ten einde dezelve alsdan in het Pantheon neder te leggen, en telkens is daaromtrent een ontwijkend besluit genomen. Thans is weder een zoodanig verzoekschrift bij de Kamer ingediend, waarbij te gelijk gevraagd wordt het toestaan van een krediet van 100,000 francs tot goedmaking der kosten van vervoer.

De *Gazette des Tribunaux* van den 8 dezer bevat een hoogst opmerkelijk artikel, waarin de beroemde regtsgeleerde *Crémieux*, vice-president van het centraal consistorie der Israeliten in Frankrijk, de onwaarheid betoogt van de beschuldigingen, welke, ten aanzien van den geruchtmakenden moord te Damascus, een negental voornamen ingezetenen dier stad, zijne geloofsgenooten, in de Fransche dagbladen zijn te last gelegd. Wij ontleenen er het volgende aan:

» Welke is de daadzaak, waarop zoo vele lasteringen gebouwd worden? Te Damascus worden een priester en zijn bediende vermoord. Zeven Joden, de rijksten — merkt men dit wel? — de rijksten [en dat in een tijdstip, waarin de confiscatiën zoo geschikt zouden zijn, om de verwarde financiën van den Onderkoning te redden; en de verschuldigde achterstallen aan de Turksche vloot af te doen], de meest geachten tevens eener Israelietische bevolking van omtrent 30,000 zielen, geholpen door eenen knecht en eenen barbiër, hebben, zegt men, dien moord laaghartig begaan. De afgrijselijke bijzonderheden van dezen moord zijn door seven der beschuldigten op de pijnbank beleden; slechts twee hunner, zijnde twee geestelijken, hebben geene bekentenis afgelegd.

Is dat bedroevend geval een verdichtsel, of heeft het de waarheid ten grondslag? — Daar men van de gelukkige tusschenkomst des Franschen consuls spreekt, heb ik onverwilt mij veroorloofd aan den minister van buitenlandsche zaken te schrijven, om te vernemen, of van deze verschrikkelijke gebeurtenis eenigerlei bericht was ontvangen, maar men heeft er geene de minste tijding van bij het ministerie, noch van den consul, noch van eenen anderen kant.

Doch de moord zij begaan, wie zijn de daders? Zij, die men beschuldigt? — Maar deze zijn de voornaamsten, de geachtsten en waarschijnlijk ook de verlichtsten der Israelieten van Damascus, en onder hen zijn twee uitverkoren geestelijken! Hoe zoude men geloof kunnen slaan aan zulk een misdad, door zulke menschen bedreven? — En waarom in hun midden een barbiër? — Waarom een knecht? »

Na, stuk voor stuk, den gruwel te hebben ontleed, en het ongerijmd der beschuldiging uit de voorschriften zelve der Mozaïsche godsdienst, en uit de geschiedenis te hebben aangetoond, herinnert de heer *Crémieux*, dat ook te Weenen, onder de regering van Keizer *Frederik*, drie Christenen vermist en de Joden beschuldigd werden, hen te hebben vermoord, om hun bloed in het deeg der ongezuurde brooden te mengen. Drie honderd hunner, zegt hij, werden toen verbrand, en weinige dagen na dit ontzettend brandoffer viel de dooi in, en vond men de drie vermisten terug in een meer, in hetwelk zij ongelukkig waren verdronken.

Men spreekt van de bekentenis der schuldigen, en van de regtschapenheid der regters; maar die bekentenissen, zijn zij niet door foltering afgeperst? — en die regters, leggen zij niet de wet in al hare gestrengheid ten uitvoer. Beschouwt hunne regtschapenheid die verschrikkelijke pijnigingen niet als wettige middelen, om de waarheid te ontdekken? »

De heer *Crémieux* besluit aldus:

» Sinds bijna 1250 jaren heeft het Islamismus zijne vaan in het Oosten, in de stad Damascus genant gehad, en nimmer nog gedurende die lange reeks van eeuwen is er eene beschuldiging als deze tegen de Joden vernomen. Maar de Christelijke invloed dringt naauwelijks tot deze gewesten door, of het Oosten raakt met de vrees

deelen van het Westindisch gebied! — Treurige reden tot smartelijke overdenking, voorwaar! Christenen, Fransen, wij zijn uwe medeburgers, uwe hoeders! Gij hebt ons de werkdag van de zachtste en zwaarste verdrukkingen gegeven, welnu, stelt ons ten schijde, na ons ten steun te zijn geweest! Dat de drukpers vooral, met het edele vuur, dat haren roem waarborgt, de zaak der beschaving en der waarheid omkleeft! Dit te doen is de taak, harer waardig en die zij vol bereidheid volbrengen!

De gedeelde naar hetgene de rege, Mer en daar, in de dagbladen gevonden wordt, schijnen inderdaad de middelen, die men gebruikt heeft, om de verstandige schuldigen tot bekentenis te brengen, in wreedheid de misdaad zelve nog te boven gaan. Zoo heeft men, onder anderen, na de pijniging, nacht en dag wakers bij het gezet, met den onmenschenlijken last, om hen allen slaap te beletten.

Van den 10den De beide prinsen zijn den 9 April in behouden vrede te Toulon aangekomen, om den 10den naar Algiers te vertrekken.

Eene telegrafische dépêche uit Bayonne meldt beden, dat de Carlistische leger van Aragon den 6den te Pampelona door den kolonel Larrea verrast en vernield zijn geworden; 419 officieren en soldaten werden gevangen genomen.

BELGIE.

BRUSSEL den 9 April.

Eene dier dagen verschenen brochure beschuldigt de generaals Dupuy, Wauters, d'Hane, Godel, den kolonel Olivier en de heeren Ch. d'Hane en zelfs de Meesters van de eerste rollen in de beruchte samenzwering van Gregoire te hebben gespeeld. Deze brochure doet opmerken, dat, niettegenstaande het wereldkundig van hun vertoed, al die mannen met eerbewijzingen, kruisen en bevoorrechte heuglijheid zijn geworden. Men beschouwt die beschuldigingen als het begin der vervolgingen, welke het ministerie de Thaux in de schaduw laten wilde.

AMSTERDAM den 9 April.

De twee onderschikte van het kantonrecht alhier, van den 9 April 1830, is de uitroep van Hendrik van der Biek, alhier woonachtig, gezonden in twee maal tien guldens boete, mitsgaders in de kosten van het regtsgebed, ter zake van te hebben daargesteld een openbare onderneming tot vervoer van personen en goederen, op eenen bepaalden tijd en plaats, van hier naar Rotterdam, den naam van de Nijverheid voerende, zonder daartoe de gevorderde vergunning van de bevoegde autoriteit te hebben bekomen.

Van den 10den. Zaterdag 10 heeft de Hooge Raad eene algemeene vergadering gehouden, om te overwegen het verzoek tot gratie, hetwelk aan Z. M. den Koning ingediend is door H. Light en zijne medeplichtige F. Visser, die door het Provinciaal Hof van Holland tot de doodsstraf zijn veroordeeld. Over het algemeen schijnt men niet ongeneigd te zijn geweest, om dat verzoek te verhooren.

Blijkens de aankomsten, door de jongste algemeene volkstelling in dit Rijk opgeleverd, bedroeg de bevolking, met inbegrip der militairen in garnizoen, op den eersten Januarij 1840, het navolgende aantal zielen:

	van het M. Gesl.	van het V. Gesl.	Totaal.
Noord-Brabant	188,940	189,497	378,437.
Gedultland	172,204	172,293	344,497.
Noord-Holland	208,089	234,295	442,384.
Zuid-Holland	251,566	274,454	526,020.
Zeeland	74,113	77,268	151,381.
Utrecht	70,936	74,196	145,132.
Vriesland	111,451	116,408	227,859.
Overijssel	98,820	98,874	197,694.
Groningen	86,324	89,327	175,651.
Drenthe	36,763	35,721	72,484.
Limborg	99,324	97,098	196,422.
Totaal	1,399,680	1,459,431	2,859,111.

AMSTERDAM den 11 April.

Z. M. heeft, in verband met de gemaakte wijzigingen van het reglement op de eene en verblijfskosten van burgerlijke ambtenaren, bij een besluit ook eenige verandering gebragt in die voor de militairen der landmacht, en dienvolgens bepaald, dat de reukosten, bij art. 2 van Hoogheidsbesluit van den 10 April 1819, No. 57, vastgesteld, behoudens de wijziging, daarin bereids bij dat van den 13 Februarij 1820, No. 32, gemaakt, met een derde zullen worden verminderd, hetwelk met den 1 dezer maand is in werking gebragt, zonder echter eenige verandering te magt te brengen in hetgene overigens bij voorschrevene besluiten is verordend.

Bij besluit van den 4 dezer, heeft Z. M. buiten werking gesteld Hoogheidsbesluit van den 30 Juli 1836, bepalingen behelzende oopen het overplanten bij het leger in Nederlandsch Indië van hier te lande diensende hoofd- en andere officieren, die daartoe de vereischte hoedanigheid hebben, en het doen terug keeren uit Indië van zodanige hoofd- en andere officieren, die, ten gevolge van verzwakking of om andere redenen, voor de actieve dienst aldaar het meest geschikt geoordeeld worden: — en heeft Z. M. daarbij tevens bepaald, dat de officieren van het Indische leger, welke zich hier te lande ter beschikking van het departement van koloniën bevinden, alsnu weder naar Oostindij zullen worden terug gezonden, om aldaar hunne plaatsen in de gelederen te bepalen, voor zoo ver hunne gezondheid of andere redenen daartegen geene belemmeringen opleveren.

Wij verstaan, dat in den nacht van den 9 op den 10 dezer de schone stoom-papierfabriek te Vreeland, toebehoorende aan den heer C. van Kempen Bontek, eene prooi der vlammen is geworden, zijnde dezelve bijna geheel afgebrand. Het is te betreuren, dat juist op het oogenblik, dat dit schoone etablissement in vollem bloei stond en zoo heerlijk fabrikaat leverde, door deze ramp deszelfs nuttigen arbeid heeft moeten staken.

Te Tholen is eene heffing geautoriseerd van eene plaatselijke belasting op de honden.

Omtrent den staat van het Horenyvee wordt uit onderscheidene streken van Zuid-Holland het volgende gemeld:

Uit Goedereede en Overflakkee: dat het horenyvee de laatste drie maanden in het algemeen gezond is geweest, dat de longziekte aanmerkelijk verminderde en men aldaar tegenwoordig slechts zeldzaam vernam van een enkel voorkomend ziektegeval.

Uit den Albasterwaard, Lande van Vianen, van Arkel en Leerdam: »Hoewel men een afnemenden graad, blijft de longziekte steeds heerschen en op sommige plaatsen vrij sterk, ook ontdekt men hier en daar nieuwe gevallen.» Het vee is duur.

Uit Voorne, Putten en het eiland Rozenburg: dat de ziekte onder het horenyvee steeds aanhoudt, vooral in den Lande van Putten; hoe zeer in Voorne en op Rozenburg de ziekte ook nog niet geheel geweken is.

In de Beijerlanden, Lande van Strijen en het eiland Dordrecht, in Schipland, Lande van IJsselmonde, de Zwijndrechtse en Krimpernerwaarden blijft de longziekte steeds onder de ruideren voortduren, zijnde over het geheel meer toe- dan afgenomen.

De toegankelijkheid van het mondzeer schijnt van belang niet meer te bestaan. Het vee blijft zeer hoog in prijs. Uit Rijland: het melk- en vette vee, dat gezond is gebleven, is wel uitgevalen, doch ongelukkig slaapt de longziekte nog vele beesten weg, en vele koeijen vergoijen hunne kulveren.

Eindelijk uit Delfland en het Westland: »Het horenyvee is zeer hoog in prijs; het »algemeen over het algemeen niet zwaar en niet vet: terwijl de noodlottige longziekte weder met nieuwe kracht in de meeste gemeenten van dit distrikt gedurende »derzen winter is uitgebroken, vooral onder Maasland en aangrenzende gemeenten, »en er ruim twee derden der aangetaste beesten bezwijken.»

Van den 12den. Volgens brieven van Londen, van den 9 dezer, zijn de debatten in het Lagerhuis over de motie van sir James Graham, betreffende de Chinese zaken, nog niet geëindigd. Algemeen verwachtte men, het ministerie te zien regneren, doch met geen grootere meerderheid, dan hoogstens 10 of 12 stemmen.

Laatsteleden Maandag, den 6 April, is er tusschen Amsterdam en Haarlem eene proef genomen omtrent de snelheid, die er zonder eenigen te trekken last, en op de volkomen rechte en waterpas-lijn, met de op dien weg in gebruik zijnde locomotieven bereikt zoude kunnen worden; en is alstoen een afstand van 2000 ellen, volgens hoo. nauwkeurig doonlijk gedane waarnemingen, afgelegd in één minuut en 26 seconden; komende deze verbazende snelheid, het uur gaans gerekend wordende op 5,555 Ned. ellen, overeen met iets sneller, dan een uur gaans in 4 minuten of 15 uien afstands in één uur tijds.

SCHEVENINGEN den 8 April.

De Katwijkse pink, welke overzeilen en de redding van welker equipage alreeds zijn medegedeeld, is maandag morgen door drie Scheveningsche priuken, stuurlieden A. Freely senior, A. Freely junior, en J. de Jager, gevonden.

De pink lag met den eenen boeg even boven water, en met de vaan op de zee; des avonds is het den visschers door groote inspanning, door het werpen

van ankers naar boord, eerst gelukt, het wrak op sleeptouw te kunnen nemen, doch met dat gewenscht gevolg, dat beiden morgen de schuit te Katwijk is aan den wal gebragt, en weder na eenige reparatie ter vischvangst aan toegerust worden.

UTRECHT den 9 April.

Gisteren zijn de beeen leden der Belgische commissie met hunnen secretaris, en heden de Hollandsche leden van hier vertrokken. Binnen eenige dagen worden zij weder terug verwacht, om de werkzaamheden der Equidate der Belgische schuld voort te zetten.

ARNHEM den 10 April.

De laatste 14 dagen is deze stad nu zwaarst met hetgene men vrijmarkt gelieft te worden. Sinds al die dagen worden aan de goede ingezetenen, den ganschen dag door, de verhoorlijkste geluiden, onder het pretekst van muziek, opgedrongen. Het wettelijk van bedelgepuijs met orgels en ander tuig, hetwelk nu volle vrijheid schijnt te hebben, om zich voor nu huis te plaatsen en om u naar goddunken miselijk te maken van wanklank. Blijdt de verhoorlijkste wezens, die uit hunne verschoorde kelen nauwelijks geluid meer kunnen uitbrengen, bezwalken nu, als tot verwijt der staatspolitie, blaetende de straat; — en zie daar dan, wat, benevens eenige nietsbeduidende kraampjes, uitlokt tot zoogenoemd harnishouden, het min of meer dronken langs de straat zwieren. Het ware te wenschen, dat men eindelijk begreep, dat zulke misbruiken even demoraliserend zijn, want de lagere walgelijk voor de hogere standen. In stede echter van zodanige vermakelijkheden af te schaffen, te bekorten, schijnt men te denken, dat de aensporing, daartoe bestemde tijd nog te kort is.

GRONINGEN den 13 April.

Heden zijn door het Provinciaal, Gerechtshof alhier de beschuldigten L. de Luitjens Dykstra, daglooner — geboren te Visvliet en wonende te Doezum, gemeente Grootegast, en deszelfs zoon, Willem Lucas Dykstra, funder bij de Seie afdeeling infanterie, zich laatstelijk, met onbepaald verlof, habbende opgehouden te Doezum, en aldaar geboren, ter zake van door dezelven, in de maand Januarij laatste, gepleegden diefstal van een schap en drie lammeren, toebehoorende aan den landbouwer Hendrik Berms Denkema, te Doezum, uit een aldaar gelegen stuk lands, — veroordeeld, de eerstgenoemde — uit aanmerking dat dezelve reeds vroeger, door het toenmalig Hof van Assises in de provincie Vriesland, tot lijfs- en ontterende straf was verwezen, wegens diefstal van vee uit de weide — tot tefoonkstelling voor een half uur, brandmerk met de letter T en rasp- of tuchthuisstraf voor den tijd van acht jaren, — en de tweede — uit aanmerking zijner jeugdige jaren en anders verligende omstandigheden — tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van twee jaren; — voortv. beide te samen en ieder afzonderlijk voor het geheel, ten behoeve van den Staat, in de kosten van het regtsgebed.

Blijkens de gedane tienjarige volkstelling, bedroeg de bevolking der plattelandse gemeenten in de provincie Groningen op den 1 januarij 1840, als volgt: mannelijk geslacht ongehuwd 45,465, gehuwd 22,062, weduwens 2,661, totaal 70,188; vrouwelijk geslacht ongehuwd 43,866, gehuwd 22,678, weduwen 5,664, totaal 71,608; geheel bedrag 141,786; van de genoemde behooren tot de Protestanten 132,427; Katholiek-Katholiken 7,360; Israëlieten 1,983; niet genoemde geslachten 10. Het garnizoen bedroeg 473, hetzelve is niet onder de voorschrevene getallen begrepen. Huizen 22,926, bewoond door 28,673 huisgezinnen. De bevolking is sedert 1830 ten platten lande vermeerderd met 14,542 zielen.

OPVOEDING.

De Bijdrage.

Wij moeten er nog eens op terug komen: Wie, ouders en onderwijzers! naar het doel der opvoeding wil streven, wie het waarachtig geluk van zijne kinderen wil bevorderen, hij sorge evenzoo behendig en opvoedkundig voor zijn lichaam als voor zijne ziel. Duiken wij hier, die spuiten met al die middelen, welke doelen op de veredeling van het lichaam, welke de gezondheid van kinderen liefst onderhouden door deanspartijes in verwarmde vertrekken, waar men zelf en lichaam beide op het spel zet, dan door lichaams oefeningen in de frissche lucht, die voor ziel en lichaam beide even weldadig zijn, de gezondheid te bewaren, te versterken. Zoo lang die deanspartijes nog de gymnastiek in de opene lucht vervolgen, zoo lang niet het er nog slecht uit opzigtelijk de opvoeding onzer jeugd.

De heer J. BRUNNEN brengt hierover in het werkje PHILADELPHIA eenige gedachten in het midden, die zeker onvolkomen en onvolledig, welke er geene meer streven, om het geluk van de hen te verbeteren, maar wel de aandacht op te werken, in stede van die door onkunde te vertroetelen en voor de zamenleving ongeschikt te maken, zullen lezen en behartigen.

Het leefperk, over welks opvoeding wij handelen, mag men met regt als een nieuw tijdvak der opvoeding aanmerken. En, daar in hetzelfde de vermogens en krachten der ziel en des lichaams zich, in verhouding tot de volgende tijdvakken, het meest ontwikkelen, is het der ouders en opvoederen pligt, beide dezelve gelijktijdig en met even veel zorg te leiden, te besturen en te gemoet te komen.

Vele ouders en opvoederen intusschen schijnen (teoven dit althans met de daad) hierin zoo zeer met ons van gevoelen te verschillen, dat wij gemeend hebben, onder onze Wenken eene terste plaats te moeten innemen op het betoog: dat het verwaarlozen van lichaams oefeningen een groot en algemeen bevreemdend gebrek is in het opvoedingstelsel onzer dagen.

Wanneer men toch nagaat, in welk een nauw verband ziel en lichaam tot elkander staan, ja, dat de eerste van het laatste grootendeels afhangt; als men opmerkt, hoe krachtig de oefeningen, die het lichaam versterken, op de ziel invloeden, dan moet het bevreemdend baren, dat men bij geene schoolverordening daaromtrent bepalingen aangegeven, en (ongelukkig wijser, bij leerginge kinderen meest) schier alle lichaams oefening ter zijde gesteld en verwaarloosd ziet, omdat men meent alles gedaan te hebben, als men het hoofd der kinderen, als ware het een magazijn, met veelsoortige kennis opgevuld, ja, niet zelden overladen heeft.

Wat meer toeh, dan een regelmatig, frissche omloop van het bloed geeft der ziel de tot leeren vereischte vrolijkheid en wakkerheid, zoodat zij alles met ijver en gaarne verricht? Wat, daarentegen, stemt meer tot somberheid, traagheid en moedeloosheid, dan verdikt bloed, en, door gebrek aan lichaamsbeweging veroorzaakte, bedorvene vochten? Hoe meer en regelmatiger wij mitiden ons lichaam oefenen, des te helderder zal onze ziel zijn. — Vangen wij echter die oefening niet reeds in onze jeugd aan, dan is een later leeftijd deels minder geschikt, om er het beoogde uit van te trekken, en deels het lichaam al te verstoeld, dat reeds eene kleine beweging ons moeite kost. — Met nog daarom zegt de hokwone en opvoedkundige G. BRUNNEN: »Waar het lichaam alleen, en de ziel niet ontwikkeld wordt, daar ontwikkelt gij den ruwen natuurmens, die voor zijne lichaamswijze, maar noch voor zijne zedelijke behoeften, noch voor de eene anderen zorgen kan en wil, en in geene betrekkingen leven kan, noch nuttig zijn. Want, daarentegen, de ziel slechts ontwikkeld, en het lichaam verwaarloosd wordt, daar treft gij, helaas! den onhandigen, onbetrouwbaren en verstoelden vernuftmens van onze dagen aan.»

Men werpe ons niet tegen, dat onze kinderen toch meestal geoordeeld worden in het dansen, en dat deze kunst met regt onder de oefeningen mag geteld worden, die eene goede lichaamsbeweging verschaffen. Behalve, dat het woord goede hier moet weggelaten worden, als wordende deze kunst meest beoefend, om eenige regelmatige passen te leeren maken, en aan het lichaam en de voeten eene gedwongen richting te geven, heide ik het daartoe, dat het kwaad, hetwelk er in onze dagen aan de zedelijke vorming der kinderen door wordt toegebragt, onafwendig van het voordeel overtreft, dat het lichaam er van kan trekken. — Dit is het niet zoo (althans in de plaats onzer woning) (†), dat de kinderen nauwelijks eenige passen en dansfiguren geleerd hebben, en zij leiden, als waren zij volwassenen, hunne vrouwelijke speelgenootjes naar het zoogenoemde kinderbal, gedragen zich als elegante heetjes, en spelen reeds op een zachte, hongers tienda jaar de rol van vertelsters? — Behoeft het betoog, dat, op deze wijze, het dansen, door de schuld der ouders zelve, de overvloedige bron wordt van allerlei onhandige lusten, en dat de kinderlijke onschuld, die alleen het kind kind moet zijn, op dien weg jammerlijk verloren gaat, nog vóór dat de natuur den prikkel der driften doet gevoelen? Zonder nog eens te gewagen van de schade, der gezondheid toegebragt, dat te aanhoudend, te laat in den nacht dansen en daardoor veroorzaakte te korten of ontijdigen slaap, het gebruik van verkoelende dranken, en wat else meer zij.

Dat mijn voordeel hierover niet te seerp, noch uit de lucht gegrepen is, maar door bekwaame, met lief bekende opvoedkundigen beaamd wordt, daartoe beroep

(†) Verhandeling, over den aard en de versichten van, en het hoog belang der maatschappij in een doelmatig onderwijs, bij Thiene, 1816.

(†) Hoe dikwijls ziet men zulke treurige tooneelen, die het hart van den vriend der jeugd doen bloeden, ook niet binnen Groningen! Binnen Groningen! waar men anders zoo veel prijs op eene goede opvoeding stelt.

1. The first group of people who are not in the military are the people who are in the military. This group of people is the first group of people who are not in the military.

